

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, Nagy-Széna-utca sarkán
Papp F. utórraktára fölött, I. em.
hol a szerkesztő hétköznapiakon délelőtt
9-11 óra között,
Bolonya, nester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután alkalható
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen de küldendők
Kéziratok vissza nem adatnak

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva v. vidékről
postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sorhelye 5 kr (1-10 so-
helye 50 kr.) Nagyobó és többszöri hird-
téseknél kedvezmény.
Minden egye hirdetés bérletdíj: 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, üllő-szentmártoni, erzsébetvárosi hosszuasói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkli, segesvári s sz-
ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN s SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein s Vogler Jaulus), Dukas Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube
s társa, Haasenstein és Vogler Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetés-irodájában.

84-ik szám.

Brassó, Csütörtök, július 26-án.

IV. évfolyam 1888.

E. M. K. E.

Az E. M. K. E. idej közgyűlése augusz-
tus hó Brassóban fog tartatni.

Háromszázhat megközelíti azok száma, kik
mint vendégek jelentkeztek, hogy részesei le-
gyenek azon ünnepélyességeknek, melyeket az
E. M. K. E. brassómezei választmánya ez al-
kalomból rendez. Erdély és az anyaország
kulturmozgalmainak képviselői, kik eljönnek
hozzánk, bátorságot öntendő belénk, hogy
folytassuk küzdelmünket — a műveltség fegy-
vereivel biztosítani magunknak közéletünkben
azt a helyet, mely Magyarországon a magyar
elemet megilleti.

Nem pusztán látványosság akar lenni ez
ünnepély. Az E. M. K. E. nem azért jó Bras-
sóba, az a közel háromszáz vendég nem azért
csatlakozik hozzá, hogy résztvegyen egy ün-
nepélyen, melynél fényesebb az országban
akárhány tartatik évenként; nem dísznek jön-
nek, hanem mindenekelőtt azért, hogy ország-
világ előtt bebizonyítsák, hogy Brassó megye
és város magyarsága a létért való küzdele-
ben nem áll egyedül, hogy mögötte áll a nem-
zet, mely a legélénkebb rokonszenvvel kíséri
e magyarság több évi — istennek hála — si-
keres küzdelemét.

Miért küzd e magyarság?

Létfenntartásáért.

Évtizedeken keresztül pária volt itt a ma-
gyar saját hazájában, elnyomva mindenütt, le-
szorítva minden térről, megtagadva tőle min-
den jog — előnyére másoknak, kiket egykor
vendégeikül fogadott e haza, vendégszeretettel
látott el.

Még napjainkban is, a törvénybiztosította
egyenjoguság korában, ellenséges támadás az
osztályrésze, ha bátorsága van jogait gyako-
rolni, ha elég merészséggel bír, felvenni a fe-
léje dobott keztyűt.

Politikai tekintetben egyelőre passivitásra
kényszerítve, szemben a túlnyomó ellenséggel
— mert hogy nemcsak ellenfeleink, hanem el-
lenségeink is a szászok és oláhok, bebizonyí-
totta az utóbbi községi választás — e ma-
gyarság önerői gyarapítására, kulturális töké-
lyesedésre, magyar nemzeti szellem fejlesztésére
törekszik. Sokkal nagyobb feladat ez, semhogy
e magyarság, mely alapjában nem mondható

még jómódunak sem, ezt önerején, magára ha-
gyatva, elérhetné.

Hisz e magyarság már több mint harmincz
éve küzd az árral. Csakhogy küzdelme — ha
nem is mondható sikertelennek — mégis vajmi
csekély eredményt mutatott fel. Az utóbbi
években azonban kézzel foghatók az eredmé-
nyek, a magyarság napról-napra, évről-évre
erősödik, intézményei nemcsak gyarapodnak,
hanem meg is szilárdulnak s tényleg meg van
vetve a magyarság felvirágzásának legbiztosabb
alapja.

Honnan van e gyorsabb s sikeresebb fej-
lődés?

A külső támogatástól, mely anyagi is,
erkölcsi is.

Az anyagi támogatás megkönnyíti a küz-
delmet, az erkölcsi támogatás felbátorítja a küz-
dőket. Gyenge előrs, mely — tudva, hogy
hatalmas hadsereg van háta mögött — hősie-
elszántsággal bír.

És ki nyújtja e támogatást?

Az E. M. K. E.

Csak mióta az E. M. K. E. fennáll, lett
küzdelemünk eredményesebb.

Ez az E. M. K. E., mely istápolónk s
velünk egész Erdély magyarságának istápolója,
ezt fogják városunk falai augusztus 19-től 21-ig
maguk közé fogadni.

Magyarságunk büszke lehet erre s örvend-
het is ennek, mert alkalmat nyer, fényes bi-
zonyosságot tenni az ország előtt arról, hogy
— bár kevesen — nemzeti önérzete vetekedik
az ország bármely legmagyarabb vidékével.

A brassói nagy-gyűlésnek fényesnek kell
lenni. Fényessé Brassómeze s város magyar-
ságának kell tenni.

Ez lesz magyarságunk tűzpróbája s jól-
lehet, nagy erőfeszítésünkbe fog kerülni, ennek
az ünnepélynek meg kell hódítani számunkra
az országot. Szegénynek és gazdagnak egyaránt
ki kell venni részét belőle. Brassó város ma-
gyarságának meg kell mutatni, hogy magyar.
Közel háromszáz vendégünk lesz, oly szám,
minő egyszerre talán nem fordult még meg e
városban. Ámde e nagyszámu vendégsereget
az igazi magyar vendégszeretettel kell fogad-
nunk és ellátnunk; minden áldozatot meghozni
a fényes siker érdekében.

Nem kételkedünk egy perczig sem, hogy
Brassó város s megye magyarsága ki fog tenni
magáért.

Külpolitikai szemle.

Brassó, jul. 25.

A német császár ismét elutazott Oroszországból.
Az ölelkezéseknek és csókolózásoknak vége. Pétervárt
nem tetszik a külföldi s különösen a németországi
sajtó magatartása. Ujabbban is következött írják onnan:
„A német félhivatalos lapok s különösen a »Nordd.
Allg. Zeitung« folyton rideg magatartást tanusítanak,
mi itt igen megdöbbentő hatást idéz elő. Ennek da-
czára azonban, különösen a hírlapok, legkevésbbé sem
kétkelnek abban, hogy a császár-találkozásnak az
orosz német viszonyokra nézve messze kiható követ-
kezményei lesznek, a melyek főként abban fognak nyil-
vánulni, hogy Németország immár Ausztria-Magyaror-
szágra való tekintet nélkül fogja támogatni Oroszország
legális érdekeit. Ily értelemben nyilatkozik a »Moszk.
Wjedomoszt« és a »Swjet« is, mely azt hiszi, hogy
a császár-találkozás Bismarckra kellemetlen követke-
ménnyel fog lenni. Kétségtelen — ugymond a »Swjet«
— hogy Vilmos császár más szándékkal jött Pétervárra,
mint azt Bismarck óhajtotta. A »Novoszt« azt java-
solja, hogy Oroszország az osztrák-magyar csapatok-
nak összpontosítására az orosz határon hasonló intéz-
kedéssel feleljen. Intéző körökben a császár-találkozás
messze kiható eredményére nézve kevésbbé vérmes
reményeket táplálnak; egyelőre kellő megalégedéssel
fogadják azt, hogy a további megegyezésre egészséges
talaj teremtetett és azt hiszik, hogy a német körök-
ben még észlelhető izgalom Oroszország ellen, teljesen
meg fog szűnni, miután Vilmos császár magatartása
által az orosz népben az a meggyőződés érlelődött
meg, hogy őszintén nyújtja Oroszországnak baráti
jobbát.“

A szerb király váloperéről még érdekes részletek
kerülnek nyilvánosságra. Így legujabbban következött je-
lenti egy belgrádi távirat: Midőn (mint ez a távira-
tunkból már tudvalevő lehet,) a szinodus a válás el-
len nyilatkozott, akkor az ősz metropolita, Theodózius
maga ment a királyhoz e hirt megvinni s kérni a ki-
békülést Natáliával. Erre egy igen izgatott jelenet kö-
vetkezett. Milán király felingerülten követelte a
végzésnek megváltoztatását. Később Krisztics megláto-
gattá Theodóziust, valamint Demetrius és Nicanor
püspököket és kijelenté, hogy a váloper húzavonása a
legnagyobb veszedelem a királyra és az országra nézve

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Egy levél.

— Novellette. —
(Folytatás.)

VIII.

A szép lengyel nő tükre előtt ült, felhasználva
a művészet minder tudományát szépsége emelésére.
Melléte komornája, kivel ma kivételesen tréfálgatott s
szacagott. Egész lényében valami szokatlan élénkség
volt. De tényleg csak a bosszu öröme volt, mert kö-
zel érezte az elégtételt.

A báró felelt levelére. Azt írta, hogy el fog jönni,
mihelyt dolga engedi, a mi ugy 2—3 nap múlva lesz.
Ma d. e. kell tehát jönnie s a lengyel nő teljes szép-
ségében akart e férfi elé lépni, kit egykor elbűvölt.
Hűsága ép oly nagy volt, mint bosszuvágya s bizo-
nyára nagyobb lesz vala öröme, ha egykori imádoja
szívbánólag tér vissza hozzá s nem kell őt czinkos-
társra kezére jászanja.

De mily érzéssel nyújtott segédkezet Hedvig, ur-
nője szépítéséhez? Nagyon jól tudta, hogy mindez
újabb elvakítására való s látva a lengyel nő
szépségét, aggodalom fogta el lelkét, vajjon nem lesz-e
újabb elvakítva s nem keríti-e e szép nő újból
előzőjébe?

Urnője s Kázmér közötti társalgásból tudta, hogy

férje jönni fog. Késését jó jelnek tekintette, sürgönye
és levele befolyásának következtette.

A percz, a melyben ismét látni fogja őt, mind-
inkább közeledett. Szívében csak ugy tomboltak az
érzelmeik. Majd felismertetése miatt aggódott, majd fér-
jét féltette a gyilkos kezeitől.

— Add ide a rizsport! — mondá az urnő s
Hedvig remegő kezekkel teljesíté a parancsot. A len-
gyel nő bedörzsölte az arcát s nyakát. Azután tető-
től-talpig nézegette magát a tükörbe s a komorna felé
fordulva, kérdé mosolyogva:

— Szép vagyok ma?

— Igen, nagyon szép! — volt a halk felelet s
Hedvig érezte e vallomásnál összeszorulni szívét.

— Szép akarok ma lenni, nagyon szép, — vi-
szonzá a lengyel nő s szemei csak ugy szikráztak a
büszkeségtől s bosszuvágytól.

— Szép akarok ma lenni! Jól figyelj, Éva, hogy
mit mondok most neked. Nemsokára egy ur fog jönni,
a ki utánam fog kérdezősködni. Vezesd az elfogadóba
a hol várni fogok reá. Ha később azután az az ur
is jönne, a ki a napokban gyakrabban járt nálam, bo-
csásd be jelentés nélkül. Baráti látogatásról van szó.

Még egy fürkésző tekintetet vetve a tükörbe, a
lengyel nő visszavonult elfogadó szobájába, hogy egy
könyvvel kezében várja a bárót.

Hedvig rendbe hozta az ültető szobát, de min-

den perczben halántékához kapott. Ugy érezte, mintha
vére szét akarná repeszteni fejét s hevesen dobogó
szíve kiugrani akarna.

Neki kell őt fogadni! Ő jelentse be! Hányszor
ment ki az utcái szobába, melynek ablakából kilátni
az utra, melyen férjének jönnie kell!

Végre kocsirobogás volt hallható, Hedvig odaug-
rott az ablakhoz és látta, a mint férje kiszáll a kocsi-
ból. Ismét látta deli termetét s gyönyörű arcát, mely
most sápadt volt s ő érezte, hogy lábai remegnek s
eszmélete tűnni kezd.

Azután lépteket hallott a folyósóról s a másik
perczben becsukódott a terem ajtaja, melyben a len-
gyel nő várta a bárót.

Még egy perczig mintegy odaszégezve állott he-
lyén; de a másik perczben már ott állott az ajtónál,
ereje elhagyta s ő térdre rogyott, hogy fülét önkén-
telenül odanyomja az ajtórepedéshez, hallgatózni.

Hallotta urnője gyengéd, elérzékenyült hangját:

— Ön tehát mégis eljött, teljesítve utolsó kéré-
semet. Tudiam, hogy nem hiába apellálok igazságsze-
reletéhez és szíve jóságához.

A báró hidegen s higgadtan felelt:

— Követtem felszólítását, mert kegyed azt írta
nekem, hogy fontos közlendői vannak nőmről. Igaz,
hogy nem tudom, minő viszonyba jött kegyed nőm-
mel. Azonban a mi nőmet illeti, minden csekélység oly

Szemükbe mondta, hogy ez a makacsság csakis orosz befolyásnak tekinthető. Előbbi két püspök mindamellett az elfoglalt álláspontához ragaszkodik. A konfliktus tehát a király és a sinodus közt igen akut lett.

II. Vilmos hajóra száll ismét és folytatja látogatásait Stockholmban és Kopenhágában. Bismarck Herbert gróf azonban Pétervárról visszatér Berlinbe és nem kíséri el urát a skandináv udvarba. Kopenhágába 29-re várják a német császárt, ki onnét Kielbe megy. Berlini hírek szerint II. Vilmos, mielőtt Kielből Potsdamba térne vissza, Friedrichruheban Bismarck herceget látogatja meg. A császártalálkozás eredményéről eddig, a mint az természetes is, a legcsekélyebb felvilágosítás sem látott napvilágot, minthogy tulnyomólag, ha nem épen kizárólag, személyes hangulatoknak meg sem mérlegelhető tényeiről lehet csak szó.

A párisi „Autorité” cikkére vonatkozólag, mely Vilmos császár pétervári látogatásáról szólva, az állítja, hogy a császár meg akarja nyerni a czárt a lefegyverzés eszméjének és hogy Bismarck Herbert gróf legközelebb Párisba utazik, hogy a hatalmak erre vonatkozó határozatát közölje, a „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” megjegyzi, hogy a német olvasóközönségnek nem is lehetne ily gyermekes és bárgyu politikai gondolatot feltálatni. — Az a gondolat, hogy Németország Párisban a lefegyverzés érdekében fáradozzék, annyira együgyű, hogy csak gyermek politikusoknak lehet szánva.

A czár — hir szerint — őszkor, Kopenhágából Pétervárba való visszautazásakor fogja Vilmos császár látogatását viszonzni.

Az orosz kormány a katolikus püspökök után felhívta a papságot, hogy Lengyelországban a bíróságnál leteendő esküt csak orosz nyelven tétethetik le. E kötelezettség alól csak azon személyek mentendők fel, kik az orosz nyelvben teljesen járatlanok. Azon lelkészek, kik az esküt lengyel nyelven veszik ki, szigoruan megbüntetendők.

Romániában a dynastisa ellenes agitáció uira jelt ad magáról Bukarestben. Az utóbbi napokban ugyanis ott egy „A dynastikus kérdés Romániában” című izgatató röpirat jelent meg francia és román nyelven, mely abból az álláspontból indul ki, hogy a román királyi trón megüresedése „csak idő kérdése” és annak előbb-utóbb szükségképen bekövetkeznie kell. A röpirat szerzője azt igyekszik kimutatni, hogy Károly király huszonkét évi uralkodása nemcsak hogy mit sem használt az országnak, de sőt káros volt arra, és hogy az más eredményt nem képes fölmutatni, mint nagyszámu adótörvényt és a nemzeti bank alapítását.

A „Köln. Ztg.” megható értesülései szerint kétségtelen, hogy e férczmunka az utóbbi időben sűrűn emlegetett Cuza „herceg” hiveinek a műve és az ő érdekében való üzelmekkel van összefüggésben.

Obrenovics-dráma.

Belgrádból írják a „Pester Corr.”-nek:

Azon szomorú ügyben, mely az utóbbi hónapok óta sötét árnyként tanyáz a királyi családon, úgy látszik, jobb fordulat áll be. Ha nem is felel meg az igazságnak, hogy a király azon nőt illetőleg, ki még mindig az ő nevét viseli, szándékát teljesen megváltoztatta

drága nekem, hogy nem akartam ez alkalmat sem elmulasztani, e célból kegyeddel találkozni, a mi elég kinos lehet mindkettőnkre. Csak kérem, rövidítse azt lehetőleg.

Ez a hang megsérteni látszott Waleskát, ki gunyos hanglejtéssel viszonzá:

— Ah, a báró fél!

Hedvig feszült figyelemmel hallgatta e francia beszélgetést és annyira elmerült a halgatásba, hogy nem hallotta az ajtó csikorgását, melyen Kázmér lépett be, a ki eljött, lejátszani előre megállapított szerepét. A kalandor egy pillanatra megállott Hedvig mögött, azután durván megkapta karját s e szavakkal félrántotta:

— Ah! hallgatózni!

Azután felnyitá a szoba ajtaját, melyben huga s a báró voltak, — magával vonszolva a szabadkozó Hedviget.

— Itt van komornája — kiáltá odabenn látszólag ingerülten — a ki hallgatózik az ajtónál! De mit látok? Mi ez? Kegyed távollétemben látogatásokat fogad? Mi legyen ez?

A lengyel nő művésziiesen adta a meglepetést. Zavartan tekintett a földre, szemérmatosan, szégyenkezve mondá:

— Semmi, Hagen báró urral régi baráti viszonyban vagyok.

(Vége következik.)

penyét s a feledés fátyolát borítja, még sem lehet tagadni, hogy ama lángoló harag, mely a királyt neje ellen különösen a wiesbadeni rossz napok alatt eltöltötte, mikor is kívánságai ellen Natália királyné nemcsak rendszeres oppositiot fejtett ki, hanem ellenállását több mint kiméletlen vociferatio által még aggaszt s azon elhatározáshoz jutott, hogy az egész tragikus történetre a keresztény kegyesség köntőn meg is fűszerezte, — ma már elmúlt s higgadt határozottságnak adott helyet. A király most is szilárdan el van tükélve, magától és házatól távol tartani Natália királynét, de korántsem sürgeti úgy a válást, mint ezelőtt. E szerint nem is ragaszkodik már oly makacsul a király ahhoz, mint eddig, hogy a püspöki synodus röviden s gyorsan határozzon a válási ügyben; ellenkezőleg, a helyzet s az abból szükségképen eredő következmények nyugodt mérlegelése mellett jelenleg nagy súlyt helyez arra, hogy minden elkerültessék, a mi valakinek a jogosultságnak bár csak árnyékát is adhatná, az eljárás erőszakossága vagy törvényellenes önkényűsége ellen panaszkodni. Ez okból nemcsak szóval adta értésére a király a metropolitának, hogy a synodus miatta bizonynyal nem erőlteti meg magát, hanem írásbeli beadványt is intézett a synodushoz, melyben azon meggyőződésének ad ugyan kifejezést, hogy a jelen esetben közjog és törvény föltétlenül megállapítják a synodusnak — és csakis ennek — illetékességét, mindazonáltal a vallás, erkölcs és lelkiismereti szabadság érdekében késznek nyilatkozik, ügyét, mint minden egyszerű állampolgár, a consistorium, a rendes házassági bíróság elé vinni.

A király ezen eljárása igen jó benyomást keltett s az lett a következménye, hogy most már azok is, kik bizonyos lovagiassági érzelemből eddig a királyné pártján voltak, őt a király békés kiegyezési javaslatával szemben tanusított ellenállásában bátorították, ő felségének adnak igazat föltétlenül és ezentul egyáltalán minden beavatkozástól tartózkodnak, a mit a királyné hihordóinak tudtul is adtak. Így tehát az Obrenovics-dráma ezentul lassabb és kevésbé lármás tempóban fog lejátszódni, hacsak a királyné kiméletlenül s tartózkodás nélkül ismét át nem engedi magát magasfoku idegessége fékezhetlen gerjedelmeinek. Remélik különben, hogy a tengeri fürdő jót fog neki tenni és lecsillapítja idegrendszerét.

A mi ezen irányban innen történhetik, nem lesz elmulasztva. Így intézkedtek, hogy a trónörökös hetenként írjon anyjának és teljes szabadságot engednek a királyi fiúnak, gyermeki szívének egész melegét kifejezni az anyjához intézett sorokban. Pénzt is eleget kap a királyné; a király a civillistából ugyanazon összeget adja a királynénak, mely részére az általa visszaautasított ismeretes szerződésben ajánlva volt, s lovag Hahn, a király hű barátja, az osztrák Länderbank vezérigazgatója, gondoskodik róla, hogy az esedékes pénzösszegek pontosan kézbesíttessenek a királyi nőnek, bárhol legyen is ő.

A kabinet teljes egyetértésben van a királylyal, s ha Mijatovics nem szűnik meg fáradozni, hogy a királyt megnyerje a királynéval leendő kibékülésre, úgy ezt nem mint miniszter teszi, hanem mint ideálisan gondolkodó ember, a ki benső szánakozással van a szerencsétlen asszony iránt. És ki tudja, nem sikerül-e neki filantrop vállalkozása, hacsak rávehetné a királynét, hogy az első lépést tegye s ezzel némi kezességet nyújtson, hogy valóban átlátja, mily helytelenül cselekedett eddig. Ennél többet nem kívánnak tőle, sőt inkább minden egyébben a legudvariasabb módon megelőzik őt.

Román lapszemle.

Valaki azt kérdezi közelebb tőlünk, mondanók meg, hogy mi lehet annak az oka, hogy „Gazeta” és „Tribuna” szerkesztői valahol csak valami mocskos cikket találnak a muszka és német lapokban, ők azt hűségesen lefordítják és bemocskolják vele lapjaikat? A felelet — mondók — benne van a kérdésben: „bemocskolják vele magukat s tegyük hozzá még, hogy így kimutatják irántunk táplált érzelmeiket s ezzel azt érjük el, hogy tudjuk, kikkel van dolgunk.”

A mi emberünk nem volt megelégedve válaszukkal, ő szerette volna, hogy valami heroicus curát ajánljunk, de mi már erre csak azért sem vállalko-

zunk, mert jobban szeretjük ezuttal a „Gaz.” durva természetességét, mint a Slavics-féle rókaugrándozásokat. Ilyen durva természetesség nyilvánul a „Gaz.” idei 151. és 153. számainak vezércikkeiben, melyekben el akarják hitetni a szászokkal, hogy milyen jó dolog az, ha ők nem is a magyar kormány, hanem a magyar nemzet ellen kezét fogva dolgoznak. Ama két cikk, folytatása a közelebbi szemlénkben ismertetett „Ki fenyegeti a szászokat”-féle cikknek.

A „Gaz.” nem hiszi, hogy 20 évi tapasztalás után is még akadjon olyan szász, a ki elhiggye azt az általunk hangsúlyozott eszmét, hogy a románság Erdélyben fenyegetné a szászokat. A szászok, igaz, azt hitték volt kezdetben, hogy az unió után is vihetnek politikai szerepet. Igérgettek is nekik e féleket, de már ebből kiábrándultak, ergo: ne higgyék, hogy a románok természetes fejlődése, melyet meggátolni úgy sem lehetne, valaha a szászoknak kárára válhatnék. Ezt nevezzük mi durva őszinteségnek; megértheti ezt az utolsó pórészsz is.

Mikor a rozsnyói, vidombáki szász, a kinek minden szépapja a község közepén lakott, eladja valamelyik románnak az ősi házat, mikor egyik ház a másik után a szászok kezéből a pástorokképen oda telepedett románok birtokába s a községek közvagyonának kezelése is a többségre jutott románok kezébe kerül: ez a dolgok természetes fejlődése, így vigasztalja a „Gaz.” a szászokat. Hát, ha a szászok ebben vigasztalást találnak, ez ellen nekünk nincs szavunk. Eljének együtt, s ezt mi több ízben hangsúlyoztuk, békeségben s ha kedvüket találják a matadorok abban hogy a közöttük s velük együtt lakó s a veradó elől Romániába minden évben ki nem szökő, hanem helyt álló magyarokat polgári jogaikban ott, hol tehetik, megrovidítik, sőt verderblicheknek hirdetik: mi ezt látva, sem megyünk a falnak. Azonban egyre mégis figyelemztetjük úgy a Gazetát, mint a „Kr. Zeitung”-ot, és ez az, hogy ironiát irnak mindannyiszor, midőn a magyarisarearó és Magyarisirungról irnak holott épen nekünk van okunk s módunk rámutatni az ellenkezőre. A „Gaz.” bevallja, hogy a bolonyai választás adott alkalmat neki arra, hogy három vezércikkben mutogassa, miszerint ők nem veszélyesek a szászokra nézve s ebből önként következik aztán, hogy annak a választási uniónak is mi bolonyai magyarok voltak okai.

Ma-holnap itt fogják tartani az E. M. K. E. közgyűlését s ezt megelőzőleg jó lett volna egy kis magyar diadalt felmutatni. Lám, mégis okos egy ujság, ez a „Gazeta.”

A sovenista magyarok — mert nem sovenista magyar nincsen — ugyancsak dolgoztak közelebbi években azon, hogy Brassóban a magyar elemet erősítsék. Na, ezt ugyan elég helytelenül tették azok a sovenista magyarok! — A kormány nagy költséggel Brassóban egy rakás magyar iskolát állíttatott, pedig Brassó nem volt szegény szász és román iskolákban.

Ez aztán a logica! Flori dupe ureche: bokkrétát annak a kalapjába, még pedig csinált virágból, a ki így tud következtetni! Van elég szász és oláh iskola, tehát miért építenek nagy (?) költséggel magyar iskolákat? Nem jó lett volna az a brassói és csángóországi magyarság továbbra is a székelyföldről ide özőnlöklök együtt szász és román pótléknak? Ha van kávépótlék, miért ne lehetne virágból: Blum, akár: Flóre? No, ennek behegedült Trefort, áldja meg az Isten mind a két kezével, úgy is eleget hallana, ha románul tudna, a Gazetától és Tribunától! Az iskola azonban még nem elég, hanem idejő egy rakás tanító, tanár, hivatalnok s mit tudjuk mi, hogy mi minden s mi már, t. i. a „Gaz.” és kollégája, egyszer csak arra ébrednek fel, hogy Bluménából ismét Bolonya lett, hogy ha össze-ütik bokájukat, még Verderblich, sovenista magyarok is lehetnek városi képviselők s még zsidó is! Tyűh a ki adta, ez már prea mult!

Jere elő kolléga! Tudod mit? Én meg írom, hogy azok a sovenista magyarok verderblichiek, te pedig írd a szász és román barátságáról kedved szerint, ha tetszik 3, ha tetszik 10 vezércikket! Ma-holnap itt lesz a magyar nemzet színe-java, itt hagynak szásznál, románnál néhány száz s talán néhány ezer forintot, talán még a brassói posztóval is megismerkednek s még ennek is hasznát veheti a szász iparos, bolgárszegi román napszámos, tudod mi kolléga, csináljunk egy stiklit: legyünk rajta, hogy a Brassó városi képviselő testületbe egy magyar se jusson be! Mit szólasz komám ehhez? Felelet: „Asia să fiă!” Mit nekünk azok a sovenista magyarok!

Három vezércikket vívott ki magának a bolonyai magyarság. Van-e köszönet benne? Van, mert megtanultuk belőlük, hogy nemcsak reánk, de még iskoláinkra és így a magyar közmívelődésre is kancsalul tekint.

Czenkalji.

Külföldi ítéletek egy magyarországi vállalatáról.

Dr. Hermann Antal, lapunk jeles munkatársának, kitől csak nemrég közöltünk gyönyörű népköltészeti tárcákat, „Ethnographische Mittheilungen” című folyóiratát, illetőleg a külföld ítéletét arról, ismerteti Pulszky Ferencz. Egyrészt mert Hermann helybeli születésű, itt működött mint tanár és szerkesztő, másrészt mert épen legközelebb fog a Kisfaludy társaság megbízásából városunkba jönni, népisme tanulmányait folytatni s viszont mint lapunk munkatársát ért elismerést, reprodukáljuk Pulszky cikkét, mely következik:

I. Éppen úgy, a mint minden társaságban kellemes vendégnek tartatik az, a ki az ismerősökről jóízűen, minél több bosszantót vagy pikánst tud elbeszélni, mások dicsérete pedig nem igen van divatban: úgy az időszaki sajtó is mindég siet a közönséget tudósítani arról, hogy valamely franczia, felületes ostobaságot, valamely német, malitiosus elferditést, valamely pansláv, szemtelen hazugságot irt a magyarországi dolgokról. Ha ellenben a külföld dicsérettel emlékezik intézeteinkről, vállalatainkról vagy íróinkról, azt lapjaink ritkán tartják annyira érdekesnek, hogy fordításban olvasóikkal közöljék, különösen akkor, ha éppen az, mi a külföld figyelmét magára vonta, nálunk különös feltűnést nem okozott.

Igy vagyunk mi Hermann Antal tanár irodalmi vállalatával is, mely „Ethnologise Mittheilungen aus Ungarn.” „Zeitschrift für die Volkskunde der Bewohner Ungerns und seine Nebenländer” cím alatt „Ethnologiai közlemények” nevű melléklapjával együtt, a külföldi szaklapokban nagy dicsérettel fogadtatott, holott azt nálunk csaknem hallgatással mellőzték. A „Budapesti szemle”, melynek kritikája rendesen csak azon munkákat idézi ítélszéke elé, melyeket szellemesen ledorongolhat, megemlítette ugyan ezen folyóiratot félvállról, természetesen felületes dilettantizmusával. A „Philologiai közlöny” jóakaratu bírálója pedig bebizonyította, hogy a „Folklove” irodalmában nem igen járatos; ellenben a „Vasárnapi Ujság”-ban, 52. sz. (Szász Károly) oly szakavatott ismertetést adott, mely úgy széles látóköréhez, mint az ismertetett mű érdeméhez méltó.

Olvasóink tájékozására megemlítjük, miként régóta el van ismervé, hogy a nemzetek szelleme, ésjárása és eredeti bölcsészete legjobban felismerhető a népek dalaiból és meséiből, szokásaiból és példabeszédeiből, mint az angolok a „Folklove” név alatt összefoglalnak; ez elnevezést a németek is elfogadták. Ismeretes továbbá, hogy ezek mindenütt több-kevesebb szorgalommal gyűjtettek és midőn egymással összehasonlították, kitűnt, hogy nagyrészek a legkülönbözőbb nemzeteknél azonos, tehát közös kutforrásra utal, mondhatnók az összes emberiség öröksége.

Hermann Antal kiterjeszti figyelmét folyóiratában hazánk minden különböző népeire a cigányokat is beleértve s az összes délszláv törzsekre oly alaposan, hogy a külföld szaktudósai elismerésüket nem tagadhatták meg tőle.

Br. Andrián-Werburg Nándor, a bécsi anthropologiai társaság évi ünnepélyes közgyűlésén, a következő szavakkal emlékezett meg ezen vállalatról:

„Meg kell itt emlitenünk egy másik vállalatot is, a mely Magyarország fővárosában keletkezett s legmegalapozottabb rokonszenyűnkre érdemes. A múlt évben dr. Hermann tanár megalapította Ausztria-Magyarország első népvizsgáló közlönyét „Ethnologische Mittheilungen aus Ungarn” címmel. Már rég kellett irigység nélkül elismernünk azt a tényt, hogy a hazai néprajz művelése, Hunfalvy Pál híres kutató vezetése alatt, Magyarországon mélyebb gyökeret vert, mint a mi szűkebb hazánkban. A Hunfalvy Pál szerzette mintaszerű „Magyarország Ethnographiája” mellé egyjoguan sorakozik a statisztikai hivatal által készített új néprajzi térkép, a melyet az 1885-diki országos kiállítás látogatói Budapesten csodálhattak, a magyar akadémia által kiadott Szemle e dolgokra mindig jóakaró figyelmet fordított. Tehát egyáltalában nem kell mintegy a véletlennek tulajdonítható eseménynek tekinteni a folyóiratnak megjelenését, mely által bizonyos irányban tulajdonítható éreznünk magukat. — A midőn dr. Hermann vállalata egyrészt a Magyarországon lakó összes néptörzsekre és néptörzsekre tartozó új és hecses anyagra nyújt szép kilátást, minden a Folklove-al (népismeret) foglalkozónak; másrészt az egész átlengő szellem is teljesen tárgyilagos és tudományos. Ezen kívül a magyar Kisfaludy-társaságban, ugy látszik, meg vannak a magyarországi ethnologiai kutatások céljára való utazások segélyezésének eszközei, hogy valóban együtt van minden alapfeltétel arra, hogy aránylag kevés idő alatt jelentékeny eredmény érjék el. Ez a folyóirat azonban arra is lesz hivatva, hogy közvetítse számunkra a Szerbia és Románia ré-

széről napfényre hozott anyagot, úgy, hogy magyar kezdeményezésnek köszönhetjük egy oly közlőny létrejöttét, mely az ethnologia minden irányban való előmozdítására nézve nevezetes.”

Az augsburgi (most müncheni) Allgemeineban, mely még mindig irtózik a Budapest névtől s most is következetesen csak Pestet ír, különben pedig ismeretes a magyarság iránti ellenszenvéről, Mayer Gusztáv gráci tanár május 18-án a következőket írja:

„Már több ízben kifejeztem e lapokban a fölött való sajnálkozásomat, hogy nincs német folyóirat, a mely egyenesen a népismereteknek volna szentelve. Most megjelenőben van egy ilyen, de — Magyarországon. E szomszédos ország, a hol a Kisfaludy-társaság már régóta hat jótékonyan ez irányban is, most már egy német nyelvű folklove-folyóirat kiadásával is megelőzött minket. S noha már két gazdag tartalmu füzet fekszik előttünk, nálunk még alig vettek tudomást róla. Pedig a legnagyobb mértékben megérdemli legnagyobb érdeklődésünket. Vagyontalan magánember vállalata, a ki akadémia vagy tudós-társaság támogatása nélkül teremtette meg, s ingyen küldi meg folyóiratát minden ethnologusnak, kinek címét ismeri. Ez a tudomány oly ideális felfogása, a mely nem nagyon gyakori a XIX. század végén, s épen azért tartod attól, hogy a folyóirat nem lesz hosszú életű. A két eddigi füzet rendkívül sok figyelemre méltót és érdekest hoz. A közlemények egy része anyagot nyújt, mások az anyag puszta közlésénél tovább haladnak, annak összehasonlító tárgyalására; így kivált a kiadó adalékai a népköltészet összehasonlításához, a melyek a népköltésben különösen kedvelt néhány themát, az irodalmak egész nagy sorozatán át követnek, messze kiterjedésű olvasottsággal. A Schneck Emmy asszony fordította finn meséknek a Pécsen lakó dr. Katona tollából való, még be nem fejezett ismertetése, gazdag tartalmu összehasonlító megjegyzéseket közölt, kivált magyar forrásokból. E sokat ígérő fiatal tudós „A magyar Folklove általános jellemzése” című bevezető dolgozata is gazdag az új és gyümölcsöző szempontokban. E folyóirat megérdemli a minden oldalról való támogatást Németország részéről is; vajha legalább oly mértékben részesülne, hogy a kiadó némi bátortást remélhetne belőle munkája folytatására.”

Tanúgy.

— Hivatalos rész. —

Szám 786.—1888. Brassó megye kir. tanfelügyelőjétől.

Brassó megye valamennyi női kézimunka tanítónőjének, áll. iskolai gondnokságának, községi és felekezeti iskolaszékének.

A Krüner Anna fővárosi tanítónő által szerkesztett „A horgolás és kötés tömeges tanításának vezérkönyve az elemi iskolák számára” (Budapest, 1888. a m. kir. egyetemi nyomda bizománya, ára 90 kr.) című művet, a nagymélt. vallás- és közokt. m. kir. miniszterium f. évi július hó 5-én 24.439. sz. a. kelt magas rendelete s az országos tanszermuzeum állandó bíráló bizottságának véleménye alapján a brassó megyei állami, községi és felekezeti iskolai kézimunka tanítónők s egyuttal az áll. iskolai gondnokságok, községi és felekezeti iskolaszékek figyelmébe ajánlom.

Brassó, 1888. július hó 23-án.

Koós Ferencz,
kir. tan. tanfelügyelő.

Felhívás és kérelem

Brassó város magyar közönségéhez.

Az E. M. K. E. idei augusztus hó 19—20-án Brassóban tartja idei nagygyűlését. Köz tudomásu tény, hogy az E. M. K. E. brassó megyei választmánya ez alkalomra különböző ünnepélyességeket rendez, úgy az egyesülethez, mint magyarságunkhoz méltóan akarván megünnepelni ezen ritka alkalmat.

A vendégek bejelentése napról-napra gyarapodik s már is oly tekintélyes, hogy az ünnepély fényes sikere biztosítva van.

A mikor a helyi választmány az ünnepélyek rendezését elhatározta, első sorban Brassó város magyar közönségének minden alkalommal tanusított nemes áldozatkészségébe s vendégszeretetébe vetette bizalmát. E bizalom ki-folyásaként bátorodik a rendezőség tisztelettel kérni városunk t. magyar közönségét: nyissa meg vendégszerető hajlékait vendégeikül jövő testvéreinknek.

Kérjük tisztelettel: méltóztassanak a vendégek elszállásolását önkéntes felajánlásával megkönnyíteni és lehetőleg mielőbb bejelenteni, hány vendéget méltóztatnak e két napra elfogadni. A vendégek érkeznek augusztus 19-én. s maradnak aug. 21. reggelig. — A szíves bejelentések Szterényi József titkárnál eszközözendők.

Ugyanekkor kérjük mindazokat, kik az aug. 20-án rendezendő dísz ebéd-en résztvenni óhajtanak: szíveskedjenek már most előjegyezteni magukat. Előjegyzések eszközölhetők Szterényi József titkárnál, Zeidner Henrik s Altstädter Antal könyvkereskedőknél.

Az ügy érdekében ismételjük kérésünket s reméljük annak fényes eredményét.

Brassó, 1887. július hó 17-én.

Szterényi József,
titkár.

Koós Ferencz
elnök.

Helyi és vidéki hírek.

Kérelem. Azon t. előfizetőinket, kik előfizetési díjaikkal még hátrálékban vannak, kérjük tisztelettel, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb beküldeni.

Emléktábla. Brassó város emléktáblával látta el a törösvári Rákóczy várat restaurálása emlékére. Az emléktábla leleplezése vasárnap történt meg, melyen tanács s 23 képviselő vett részt. Talán illenék a városi tanácshoz, ily ünnepéyről a közönséget is értesíteni? Mit gondol a tanács?

Meghívó. Az Emke. brassó megyei választmányának t. választott és virilis tagjait van szerencsénk ezennel meghívni a pénteken, f. hó 27-én, d. u. 2 a magyar kaszinóban tartandó ülésére. Tárgysorozat: — 1) A közgyűlést rendező bizottság jelentése; — 2) Központi átiratok; — 3) Menhelyek kérdése; — 4) A fiókegyet közgyűlésére vonatkozó intézkedések. — 5) A gyűlésig netalán még beérkező ügyek s netaláni indítványok. A t. tagok szíves tömeges megjelenését kéri, Brassó, 1888. július 21-én Koós Ferencz elnök, Szterényi József titkár.

A román királyi pár tegnap délután különvonnattal, a legszigorubb inkognitóban Sinaiából Brassón át Németországba utazott. Az utirány Predeal—Hatvan—Teschen.

E. M. K. E. Az augusztusi közgyűlésre ujabban következő bejelentések történtek: Udvarhely megye: nő választmány: özv. Kabos Károlyné; vezetése alatt i Szabó Albertné; özv. János Mihályné; dr. Szabady Ferenczné; Pálfi Károlyné; Ádám Dénesné; özv. Korodó Mózesné; Szabó Károly titkár és neje; Gergely Jánosné; Hermann Györgyné és Szántó Lajosné. Budapest fővárosi választmány: Zólyomi Wagner Géza ügyvéd. Fogarasmegyei választmány: Horváth Mihály főispán; Rottler József áll. ménésurad. igazgató. Váro Bényi s Borosnyai Béla tanárok; Kóssy Sándor mérnök és Albáni Miklós. Erzsébetvárosi választmány: Báró Apór Zoltán bíró; dr. Issekutz Viktor ügyvéd; Markovics János ügyvéd; Gerászim János; Graeser Domokos bíró és Butak István. Szolnok-Dobokai s Deés városi választmány: Gróf Kornis Viktor; Szarvadi Pál kir. tanácsos alispán; Pál István kir. adófelügyelő s neje; Németh János törv. bíró; br. Thorockay Viktor rendőrkapitány; Bokros Andor megyei aljegyző; Roth Károly gyógyszerész; Kádár József tanár; dr. Bónis Árpád ügyvéd. Vajda-Hunyad városi választmány: Csiki Antal választmányi titkár s neje. — Ezenkívül jelentkeztek: Dr. Fuchs Ignác honvéd-főorvos és neje K. Váshelyről; Dósa Dénes gymn. igazgató Szászvárosról, és Józsa Vilmos s neje Szekely-Keresztúrról, Nagy István birtokos Bölönből. Az összes, eddig bejelentett vendégek száma 226.

Aurora sorsjegyek. A közönség figyelmét felhívjuk azon gyönyörű festményekre, melyek az Emke. idei közgyűlésén fognak kisorsoltatni. — Egy sorsjegy ára 1 frt. s kapható Adler L. Jakab pénzváltónál a virágsoron.

Ethnologia. A Kisfaludy társaság megbízta dr. Hermann Antal tanárt, lapunk munkatársát, ethnologiai tanulmányok tételével, mire nézve anyagi támogatást is nyújt neki. A fáradságtalan kutató legközelebb városunkba érkezik.

Általános nyugdíjintézet. Van Brassóban egy nyugdíjintézet, „Allgemeine Pensions-Anstalt” a neve. Sokat írtak s beszéltek már róla. De az még mind kevés. Most ez intézet ismét sokat beszéltet magáról. A kik tagjai, azoknak zsebei megérzik ezt a gazdálkodást. Ez az intézet már 1846-ban 100 egységet fizetett nyugdíjban az arra jogosultaknak, azaz a teljes nyugdíjat. 1888-ban már csak 42 krt. kapott az illető 1 frt helyett. Most meg azt ajánlja az igazgatóság a közgyűlésnek, fizessen ezentul csak 20 egységet. Tehát ezentul majd 1 frt. helyett 20 kr. járja. Gratulálunk az intézet tagjainak. És a mi a legfőbb, ennek az intézetnek az igazgatása még nem lett hatóságilag megvizsgálva. Ki az oka ennek? A tagok!

Rendőri hírek. (Találtatott) a „Királyerdőben” egy nagy szoba- vagy kapukulcs; továbbá az alsó-sétatérén Shakespeare drámai műveinek egy kötete. A tulajdonosok jelentkezzenek a rendőrségnél.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Rögtön s tartósan pusztit s gyógyítja
a szájnak minden kellemetlen szagát.

a cs. kir. szabadalmazott

Eucalyptus-száj-essencia.

(Kitüntette Párisban 1878-ban.)

A legrationálisabb, legtartalomdúsabb (78% hatásos alkatrészt) személyes fertőtlenítésre különösen alkalmas, teljesen ártalmatlan, pusztán növényi részekből álló kivonat; hygienikus védőszer

torokkatarhus

és egyáltalában a légzőszerveknek miasmatikus fertőzése ellen.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Med. Dr. C. M. FABER,

19a. 8—12

néhai I. Miksa császár személyes fogorvosa, a becsületrend lovagja stb.

Raktárak: Brassóban Jekelius F., Kugler E., Schuster K. L., Kőhalomban Wolff E. gyógyszerésznél, valamint Erdély minden gyógyszerárán és illatszerésznél.

Ugyanitt kapható: a cs. kir. szab. specifikus szájszappan *Puritas* Dr. C. M. Faber-től. (Nagy érem, London 1862.)

Szétküldési raktár: BÉCS, I., Bauernmarkt 3.

MOLNÁR ZS.

ajánlja a nagyérdemű városi és vidéki közönségnek gazdag rak-tárát kész

gyermek-, nő- s férficzipőkben,

valamint minden e szakba vágó munkákban. — Rendelésre lehető legrövidebb idő alatt készülnek el a legelegánsabb czipők, csizmák stb.

Ugyanitt dus választék van férfikalapokban.

Kitűnő munka s olcsó árak mellett igyekszik a n. érd. közönség minden igényeit kielégíteni.

Szíves támogatást kér

kiváló tisztelettel

Biró Gyula,
üzletvezető.

ÉPÍTÉS.

Az alulirt társulat a vaspálya mellett lévő gyárában különböző új építkezéseket szándékozván eszközölni, ezennel felhívja a t. építési vállalkozókat, hogy az árlejtésen ajánlataikkal résztvegyenek.

Az építési feltételek a társulat irodájában, *Szentlélek-utca 146. sz. a. I. em.* folyó évi *julius hó 25-én* estéig a rendes irodai órákban megtekinthetők. Lepecsételt ajánlatok f. évi *julius hó 25-én* esti 5 óráig ugyanott nyújtandók be.

Erdélyi kőolajfinomító gyár
részvénytársaság.

„UNIO“ szálloda.

Az egész szálloda ujonnan lett helyreállítva, szobái ujonnan berendezve, melyeknek árai 60 kr. s 2 frt. közt váltakoznak. A t. kereskedő-utazóknak 20% kedvezmény. — A vasúthoz s a vasutól társaskocsik (omnibus) állnak a t. cz. közönség rendelkezésére.

Nagy Orpheum-terem szép színpaddal, mely egész ujonnan helyreállított és 300 személyt képes befogadni. A t. egyletek és testületek, melyek terített asztalok mellett rendeznek multságokat, a termet díjmentesen kapják.

Lakodalmi s társasebédék

lehető legjutányosabb áron fogadtatnak el.

Étterem állandó s rendes.

Jó konyháról s italokról, nemkülönben pontos szolgáltról is gondoskodva, szíves látogatásra hívja fel a t. cz. közönséget

kiváló tisztelettel

FORKERT RUDOLF.

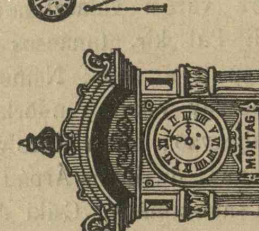
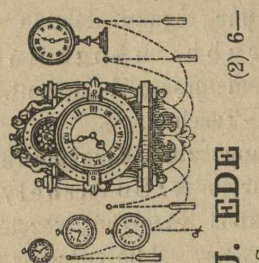
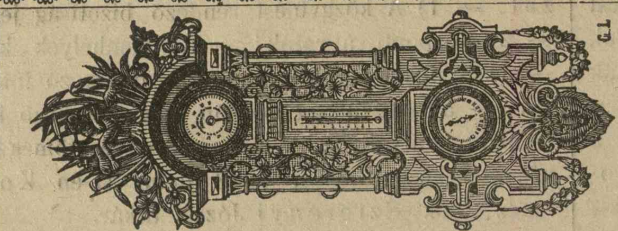
Az „Unio“ szállodában lévő fürdőintézet mátol kezdve ismét megnyílt.

A fürdő egész ujonnan lett berendezve, cément- és fakádakkal, különféle douche-okkal. — Az árak mérsékeltek; Bérletnél 10% kedvezmény.

Szíves látogatást kér legmélyebb tisztelettel

(237) 5—6

FORKERT RUDOLF.

DRESSANDT J. EDE

órás és optikus
városi óra gondozó,

Brassóban, klastrom-utca 2. szám alatt
(a rom. kath. templom közelében)

ajánlja jól berendezett raktárát, ugyanitt: arany és ezüst svájci zsebróráit, inga-, keret-, schwarzwalderi mindenemű óráit, továbbá óraláncokat, zeneműveket és nagy választékban álló optikai tárgyakat a legelőcsőbb árakban.

Minden javítások és megrendelések lelkismeretes jótállás mellett pontosan és gyorsan eszközöltenek.

Olyan tárgv. mely a megrendelőnek kedvére nincs, vesztése nélkül készséggel visszatérítik.

Minden e szakba tartozó vétel vagy csere a legelőnyösebben teljesítetik.

Gongozza a városi plébánia-templom óráját.

ALEXI könyvnyomdája

BRASSÓ

könyomda, xylográfia és czinkográfia.

Minthogy sikerült Lehmann Gottlieb urat mint munkatársat üzlettem számára megnyerni, az eddigi üzlettemmel kapcsolatosan fennebb jelzett szakokat is bevezettem, a mi azon kellemes helyzetbe hoz, hogy mindennemű grafikus rendeléseket, mint: *legfinomabb névjegyeket, számlákat gyári látképekkel, részvényeket, — chromolitografiai falragaszokat, művészi képekkel bíró műveket terveket* stb. leggyorsabban és legpontosabban teljesíthetők. — Kérem e tekintetben a n. é. közönség szíves rendelkezéseit.

Kiváló tisztelettel

Alexi Theochár.

üzlettulajdonos.

(8) 11—12